Εἰς τὸ ἐρώτημα: «Ποῦ εὑρίσκει ὁ Ἀνδρέας τὰ χρήματα; τοῦ τὰ δίνουν οἱ Ἀμερικανοί;... οἱ Ρῶσοι;...», ἔγκυρος ἀμερικανικὴ διπλωματικὴ πηγὴ ἀπαντᾶ: «ΟΧΙ ΗΜΕΙΣ»

Ἴδε 8ην σελίδα

«Ὁμιλοῦν περὶ δημοκρατίας ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν ρευστότητα τῆς πολιτικῆς των νοθεύουν τὴν δημοσίαν μας ζωὴν καὶ θέτουν ἐν κινδύνῳ τὸ πολίτευμα».
Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
20.10.1963

Η ΗΜΕΡΑ

ΕΤΟΣ Β' ΑΡΙΘ. 499 ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1.50 - ΤΗΛΕΦ. ΚΕΝΤΡΟΝ 531.001 ΑΘΗΝΑΙ, ΠΕΜΠΤΗ 11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1965 ΕΚΔΟΤΑΙ: Π. ΚΑΙ Γ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ - Δ/ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Β. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Ο κ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΗΓΓΕΙΛΕ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΙΝ ΝΕΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ.

Εἰς τὴν 8ην σελίδα

Καὶ εἰς τὸ θέμα τῶν σχολικῶν βιβλίων ἡ «Ἡμέρα» ἐδικαιώθη

ΑΠΕΣΥΡΘΗ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΑΠΑΝΟΥΤΣΟΥ ΑΠΟ ΟΛΑ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΘΑ ΑΠΟΣΥΡΘΟΥΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ Η ΕΙΣΗΓΗΣΙΣ - ΚΑΤΑΠΕΛΤΗΣ

Ἡ «Ἡμέρα» κατήγαγε χθὲς πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν νίκην δικαιωθεῖσα πλήρως καὶ εἰς τοὺς πολυμήνους ἀγῶνας ἐναντίον τῆς ὁμάδος Παπανούτσου καὶ εἰς τὰς πληροφορίας της ὅτι θὰ ἀρχίσουν βαθμηδὸν νὰ ἀποσύρωνται βιβλία τῆς «ἐκπαιδευτικῆς μεταρρυθμίσεως» — πληροφορίας τὰς ὁποίας εἶχε σπεύσει νὰ διαψεύσῃ ἐπιμόνως καὶ κατ' ἐπανάληψιν ὁ κ. Ἀλλαμανῆς. Σήμερον ὅμως βάσει τῆς συντριπτικῆς ἐκθέσεως τῆς ἁρμοδίας ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν κ.κ. Δ. Ζακυθηνοῦ, Γ. Κουρνούτου, Ἰω. Καραγιαννοπούλου καὶ Μαν. Χατζηδάκη, τὸ ἀντεθνικὸν «διδακτικὸν» βιβλίον τοῦ κ. Κ. Καλοκαιρινοῦ («Ἱστορία Ρωμαϊκὴ καὶ Μεσαιωνική») ἀποσύρεται τῆς κυκλοφορίας καὶ ἀπαγορεύεται ἡ χρησιμοποίησίς του εἰς τὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους, προκηρυσσομένου νέου διαγωνισμοῦ διὰ τὴν συγγραφὴν καὶ ἔκδοσιν ἑτέρου διδακτικοῦ βιβλίου. Καὶ ἡ σχετικὴ ἀπόφασις πού, ὡς προανηγγείλαμεν εἶχε καταστῆ ἀναπότρεπτος, ὑπογράφεται μετὰ πολλῶν ἐπαίνων ὑπὸ τοῦ κ. Ἀλλαμανῆ!

Ὁ κ. Ἀλλαμανῆς δικαιολογεῖται

Ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία ὑπεχρέωσε τὸν δυστροποῦντα ὑπουργὸν εἰς τὴν λῆψιν τῆς ἀποφάσεως, εἶναι πραγματικὸς καταπέλτης διὰ τὸ βιβλίον, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου τόσον ἐνδιαφέρον ἔδειξεν ὁ κ. ὑπουργός. Παρὰ ταῦτα, εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 148418 ἀπόφασίν του ὁ κ. Ἀλλαμανῆς ἐπιμελῶς ἀποφεύγει νὰ ἀναφέρῃ τὰ ἐκπληκτικὰ συμπεράσματα τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν βασικῶν σημείων τοῦ βιβλίου, τὰ ὁποῖα θεμελιώνουν τὴν κρίσιν της. Ἀντιθέτως, προβάλλεται ἡ δικαιολογία ὅτι «ὁ συγγραφεὺς ὑπεχρεώθη νὰ ἐργασθῆ ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος» καὶ ὅτι «τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα, βάσει τοῦ ὁποίου θὰ ἠδύνατο νὰ καθοδηγηθῆ δὲν εἶχεν εἰσέτι ἐκπονηθῆ». Καὶ ἐξαίρων τὴν προσωπικότητα τοῦ συγγραφέως καὶ τὰς «εὐρείας γνώσεις του» ἀποφαίνεται ὅτι «δὲν ἦτο δυνατὸν ἐντὸς βραχυτάτου χρόνου συγγραφῆς νὰ ἀσκήση κριτικὴν τῶν διαφόρων βιβλιογραφικῶν στοιχείων».

Ἀντιθέτως, ἡ Ἐπιτροπή, διὰ τῆς ἐκθέσεώς της, τονίζει τὰ ἑξῆς:

1.— Αἱ πρόσκαιροι βουλγαρικαὶ κατακτήσεις χαρακτηρίζονται διὰ χάρτου τοῦ βιβλίου ὡς «Βουλγαρία».

2.— Ἡ οἰκονομία τοῦ ἔργου ὑπῆρξεν πεπαλαιωμένη καὶ ἀντιεπιστημονική, διακρινομένη διὰ τὴν ἀνισότητά της.

3.— Ὁλόκληροι περίοδοι τῆς Βυζαντινῆς Ἱστορίας συνθλίβονται, σμικρύνονται καὶ σχεδὸν ἀφανίζονται, ἄλλοι δὲ παραμένουν τελείως ἄγνωστοι.

4.— Εἰς ἀκόμη μεγαλύτερον βαθμὸν σμικρύνεται ἡ περίοδος τῶν Παλαιολόγων, παρουσιαζομένη ὡς ἐποχὴ παρακμῆς.

5.—Ὁ συγγραφεὺς ὑποπίπτει εἰς ἀναχρονισμοὺς καὶ συγχύσεις.

6.— Τὰ χρησιμοποιούμενα ὑπὸ τοῦ συγγραφέως κείμενα δύνανται νὰ δημιουργήσουν σύγχυσιν εἰς τοὺς νέους μαθητάς.

7.— Ἐκ τῆς τεραστίας Γραμματείας τῶν μέσων ἑλληνικῶν χρόνων ἐλλείπουσι σελίδες προσετέθησαν, χρησιμοποιηθέντων μόνον ἀδοκίμων κειμένων.

8.— Ἡ περὶ τὰ κοινωνικὰ καὶ οἰκονομικὰ θέματα ὑπέρμετρος ἐνασχόλησις τοῦ συγγραφέως ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν παραμέλησιν τῆς πολιτικῆς Ἱστορίας.

9.— Ἡ ἀοριστία εἰς τὸ θέμα τοῦ ἐκχριστιανισμοῦ τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους δύναται νὰ δημιουργήσῃ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν ἀμφιβολίας.

10.— Ὑποτυπωδῶς ἐμφανίζεται ὁ πολιτισμὸς τοῦ Βυζαντίου, οὔτε ἐξαίρεται ἡ ἐκκλησιαστικὴ ποίησις.

11.— Τὰ περὶ Βυζαντινῆς τέχνης εἶναι λίαν ἰσχνὰ καὶ τὰ περὶ τοῦ Δικαίου ἐλλιπῆ καὶ ἀβασάνιστα.

12.— Ἀνακριβεῖς εἶναι οἱ ἰσχυρισμοὶ περὶ ὑπάρξεως Βυζαντινῆς φεουδαρχίας.

13.— Ἡ γλῶσσα τὴν ὁποίαν χρησιμοποιεῖ ὁ συγγραφεὺς δὲν εἶναι ἡ ἁρμόζουσα εἰς σχολικὰ βιβλία, πολλάκις δὲ οὗτος μεταχειρίζεται τύπους ἀκατανοήτους.

14.— Τὸ βιβλίον συνετάχθη μετὰ σπουδῆς καὶ ἀμεθόδως, ὁ δὲ συγγραφεὺς μὴ ἔχων τὴν δέουσαν παρασκευὴν δὲν κοπώρθωσε νὰ ὑποτάξῃ τὴν τεραστίαν ὕλην τῆς Βυζαντινῆς Ἱστορίας.

15.— Τὸ σχῖσμα τῶν ἐκκλησιῶν παρουσιάζεται κατὰ τρόπον πενιχρότατον.

Ὑπουργικὴ ἀπόφασις

Συμφώνως πρὸς τὴν γενομένην χθὲς ἐπίσημον ἀνακοίνωσιν ἀνεκλήθη ἡ κυκλοφορία τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου τῆς Β' τάξεως Γυμνασίου «Ἱστορία Ρωμαϊκὴ καὶ Μεσαιωνικὴ 146 π.Χ. ἕως 1453 μ.Χ.», ὑπογραφείσης τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως ἀπὸ τῆς παρελθούσης Δευτέρας, 8 Νοεμβρίου, ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας κ. Στυλ. Ἀλλαμανῆ. Ἀπομένει ἤδη ἡ ὑπὸ τοῦ κ. ὑπουργοῦ μὴ ἔγκρισις τῆς κυκλοφορίας τοῦ βιβλίου τῶν Θρησκευτικῶν τῆς Α' τάξεως Γυμνασίου, τὸ ἀντιθρησκευτικὸν περιεχόμενον τοῦ ὁποίου ἐδημιούργησεν ἀναστάτωσιν εἰς τὸ κοινόν.

Διὰ τῆς ἤδη ὑπογεγραμμένης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἀνακαλεῖται ἀμέσως ἡ κυκλοφορία τῆς Ἱστορίας καὶ διατάσσεται νὰ παύσῃ χρησιμοποιούμενον τὸ βιβλίον τοῦτο ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου ἐ.ἔ. Ἐπίσης ἀνετέθη εἰς τὸ Παιδαγωγικὸν Ἰνστιτοῦτον ἡ μέριμνα τῆς ἐξευρέσεως λύσεως διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος. Καὶ τέλος, ἐδόθη ἐντολὴ διὰ νὰ κινηθῆ ἡ σχετικὴ διαδικασία διὰ τὴν κανονικὴν πλέον προκήρυξιν τῆς συγγραφῆς νέου διδακτικοῦ βιβλίου.

Συγκεκριμένως, τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως τοῦ κ. ὑπουργοῦ Παιδείας, τῆς ἐκδοθείσης βάσει τῆς ἐκθέσεως τῆς σχετικῆς ἐπιτροπῆς, ἔχει ὡς ἑξῆς:

«1. Ἀνακαλοῦμεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 124912 ἐ. ἔ. ἀπόφασιν ἡμῶν περὶ ἐγκρίσεως τῆς κυκλοφορίας τοῦ ὡς ἄνω διδακτικοῦ βιβλίου καὶ διατάσσομεν νὰ παύσῃ τοῦτο χρησιμοποιούμενον ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1965.

2. Ἀναθέτομεν εἰς τὸ Παιδαγωγικὸν Ἰνστιτοῦτον τὴν μέριμναν τῆς ἐντὸς τοῦ βραχυτέρου δυνατοῦ χρόνου ἐξευρέσεως λύσεως, ὥστε νὰ ἐξασφαλισθῆ ἡ διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῆς Ἱστορίας εἰς τὴν Β' τάξιν τοῦ Γυμνασίου κατὰ τὸ ἀρξάμενον σχολικὸν ἔτος καὶ

3) Ἐντελλόμεθα, ὅπως ἀπὸ τοῦδε κινηθῆ ἡ σχετικὴ διαδικασία διὰ τὴν κανονικὴν προκήρυξιν συγγραφῆς καὶ ἐκδόσεως ἑτέρου διδακτικοῦ βιβλίου ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν ἄρτίαν συγγραφὴν αὐτοῦ».

Τὸ κείμενον τῆς ἐκθέσεως

Τὸ πλῆρες κείμενον τῆς συντριπτικῆς ἐκθέσεως, τῆς συνταχθείσης ὑπὸ τῆς συγκροτηθείσης ὑπὸ τοῦ κ. Ἀλλαμανῆ ἐπιτροπῆς, ἐκ τῶν κ.κ. Δ. Ζακυθηνοῦ, καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, Γ. Κουρνούτου, Διευθυντοῦ Γρομμάτων καὶ Τεχνῶν καὶ τῶν κ.κ. Ἰ. Καραγιαννοπούλου καὶ Μαν. Χατζηδάκη διὰ τὸ βιβλίον «Ἱστορία Ρωμαϊκὴ καὶ Μεσαιωνικὴ 146 π.Χ. —1453 μ.Χ.» τοῦ κ. Κ. Καλοκαιρινοῦ ἔχει ὡς ἑξῆς:

Κύριε Ὑπουργέ,

«Ὁρισθέντες διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 138131)20.10.65 ὑμετέρας ἀποφάσεως μέλη Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν κρίσιν τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου τῆς Β' τάξεως τοῦ Γυμνασίου «Ἱστορία Ρωμαϊκὴ καὶ Μεσαιωνικὴ 146 π.Χ. —1453 μ.Χ.» ὑπὸ Κ. Καλοκαιρινοῦ, ὑποβάλλομεν ἐν τοῖς ἑξῆς ἔκθεσιν περὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἀκριβείας, τοῦ εὐμεθόδου τῆς ἐκθέσεως τῆς ἱστορικῆς ὕλης καὶ περὶ τῆς διδακτικῆς καταλληλότητος τοῦ ἐν λόγῳ ἔργου».

Εἰς τὴν ἔκθεσιν ταύτην περιελάβομεν μόνον τὰ καιριώτερα τῶν γενικῶν παραρτημάτων, ἐπιφυλασσόμενοι νὰ θέσωμεν ὑπ' ὄψιν ὑμῶν, ἐὰν παραστῆ ἀνάγκη, τὸν πλήρη φάκελλον τῆς ἐρεύνης ἡμῶν.

Ἀπὸ τινων ἀπόψεων τὸ ἐγχειρίδιον τοῦτο ἀποτελεῖ πρόοδον ἔναντι τῶν παλαιοτέρων. Ἰδία, πρέπει νὰ ἐξαρθῆ τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ συγγραφεὺς προσεπάθησε νὰ προσδώσῃ εἰς τὴν ἀφήγησίν του δραματικότητα καὶ ἐπεχείρησε νὰ καταστήσῃ σαφῆ τὴν σημασίαν ἑκάστης ἐποχῆς καὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς συγχρόνως δὲ νὰ ἐξάρῃ τὰς κυρίας γραμμὰς τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως, ἀσχέτως τοῦ τελικῶς ἐπιτευχθέντος ἀποτελέσματος.

Ἡ ἐμφάνισις τοῦ βιβλίου εἶναι ἀρίστη. Αἱ κοσμοῦσαι αὐτὸ εἰκόνες καὶ μάλιστα αἱ ἔγχρωμοι ἔχουν ἐκτυπωθῆ κατὰ τρόπον ἄψογον ὥστε ὁ μαθητὴς νὰ ἐθίζεται εἰς τὴν καλαισθησίαν. Ἐπὶ πλέον δὲ διὰ τῆς περὶ τὴν ἐν γένει τυπογραφικὴν ἐμφάνισιν καὶ διευθέτησιν φροντίδος τὸ κείμενον γίνεται ζωηρότερον, ἐναργεστέρα δὲ ἡ διάρθρωσις τῶν ἐνοτήτων ἑκάστου κεφαλαίου.

Παιδαγωγικῶς καὶ ἄλλως εὐπρόσδεκτοι εἶναι αἱ εἰσαγόμεναι κατὰ τὰ ξένα πρότυπα καινοτομίαι τῆς παραθέσεως τῶν παλαιῶν κειμένων καὶ τῶν ἀνακεφαλαιώσεων, ἂν καί, ὡς κατωτέρω θὰ λεχθῆ, δὲν γίνεται πάντοτε καλὴ χρῆσις αὐτῶν. Ἀντιθέτως οἱ παρεμβαλλόμενοι χάρται κατηρτίσθησαν ἐν σπουδῇ.

Φιλοβουλγαρικὸς χάρτης

Ἀσύγνωστος εἶναι ἡ ἀμέλεια περὶ τὴν ἐκπόνησιν τοῦ χάρτου «Τὸ βυζαντινὸν κράτος στὰ χρόνια τοῦ Βασιλείου Β' τοῦ Βουλγαροκτόνου (σελ. 196) ὅπου αἱ πρόσκαιροι βουλγαρικαὶ κατακτήσεις δηλοῦνται διὰ τοῦ ὀνόματος «Βουλγαρία». Κατὰ τ' ἄλλα παρατηροῦμεν ὅτι εἰς πολλὰ σημεῖα τῆς ἐκθέσεώς του ὁ συγγραφεὺς προβάλλει τὴν παγκόσμιον ἀποστολὴν τοῦ Ἑλληνισμοῦ (σελ. 57 κ.ἑ., 100 κ.ἑ., 158 κ.ἑ.). Κατὰ τὰ κρατοῦντα ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἐπιστήμῃ γράφονται (σελ. 146) τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὰς Σλαβικὰς ἐπιδρομὰς καὶ ἐποικήσεις (ἂν καὶ ἡ σελὶς αὕτη περιέχει ἀοριστίας καὶ σφάλματα).

Ἐν προοιμίῳ ἡ Ἐπιτροπὴ ἐν πλεῖ ονοψηφίᾳ ἔκρινε πεπαλαιωμένην καὶ ἀντεπιστημονικὴν τὴν οἰκονομίαν τοῦ ἔργου ἐν σχέσει πρὸς τὴν σύνοψιν τῆς ἀπὸ τοῦ 146 π.Χ. περιόδου τῆς Ρωμαϊκῆς Ἱστορίας μετὰ τῆς Βυζαντινῆς καὶ τῆς Μεσαιωνικῆς Ἱστορίας τῆς Δύσεως. Μετὰ ἑκατὸν εἴκοσιν ἐτῶν ἀγῶνας διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς αὐτοτελείας τῆς Βυζαντινῆς Ἱστορίας εἶναι ἀδιανόητον νὰ ἐπανερχώμεθα εἰς τομὰς οἵας ἡ εἰσαχθεῖσα. Ἐὰν ἡ τοιαύτη διάρθρωσις τῆς ὕλης προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος, τὸ πρόγραμμα τοῦτο, εἴτε κατηρτίσθη προσφάτως, εἴτε κατηρτίσθη παλαιότερον, κακῶς καὶ ἄνευ τῆς ἀπαιτουμένης βασάνου κατηρτίσθη. Εἶναι δὲ εὐκταῖον, ὅπως ἡ παρατήρησις αὕτη ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ἐν καιρῷ.

Τὸ Βυζάντιον ἀφανίζεται

Ἐκ τῶν σοβαρωτέρων μειονεκτημάτων τοῦ βιβλίου εἶναι ἡ ἀνισότης

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΣΕΛΙΔΑ Α

Παναθηναϊκὸς-Φερεντσβάρος 0-0

Ὁ πρωταθλητὴς Ἑλλάδος Παναθηναϊκός, ἐσημείωσε χθὲς πρώτης τάξεως ἐπιτυχίαν, ἀναδειχθεὶς ἰσόπαλος τῆς ἰσχυροτάτης πρωταθλητρίας Οὐγγαρίας Φερεντσβάρος (0—0) στὸν πρῶτον τους ἀγῶνα διὰ τὸ Κύπελλον πρωταθλητριῶν Εὐρώπης, εἰς τὸ στάδιον «Νέπ» τῆς Βουδαπέστης. Τὸ ἀποτέλεσμα αὐτό, μετεδόθη χθὲς ὑπὸ τῶν ξένων πρακτορείων Τύπου, εἰς ὅλον τὸν κόσμον, μὲ λίαν κολακευτικὰ σχόλια διὰ τὴν ἑλληνικὴν ὁμάδα. Ἀνωτέρω τηλεφωτογραφία φάσεως ἀπὸ τὸν ἑλληνοουγγρικὸν ἀγῶνα. Διακρίνεται ὁ Ἕλλην κυνηγὸς Παπαεμμανουὴλ (λευκὴ στολή) ἐνῶ χάνει εὐκαιρίαν πρὸ τῆς οὐγγρικῆς ἑστίας. Τὸν Παπαεμμανουὴλ περιστοιχίζουν ἀντίπαλοί του, ἐνῶ στὸ βάθος διακρίνεται καὶ ὁ Λουκανίδης. Αἱ λεπτομέρειαι τοῦ ἀγῶνος, δημοσιεύονται εἰς τὴν ἀθλητικὴν σελίδα

Ἡ «ΗΜΕΡΑ» αὔριον θὰ ἀναγγείλῃ

τὸν τίτλον συγγράμματος συγκλονιστικῆς ἐπικαιρότητος διὰ τὴν Ἑλλάδα τοῦ ὁποίου ἀπέκτησε τὴν ἀποκλειστικότητα ἀπὸ τὸν παγκοσμίου κύρους ἐκδοτικὸν ὀργανισμὸν

OXFORD UNIVERSITY LIBRARY

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΕΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΓΥΡΟΛΟΓΟΥ

1922-28: Μιὰ 7ετία, 7 πολιτικῶν μετασταθμεύσεων τοῦ Γ. Παπανδρέου

ΑΡΡΙΒΙΣΤΑΣ ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμὴν τῆς ἀναμίξεώς του εἰς τὸν δημόσιον βίον ὁ Γ. Παπανδρέου, δὲν ἔδειξε δισταγμοὺς διὰ τὴν ἐγκατάλειψιν κομμάτων καὶ ἀρχηγῶν. Τὸν Ἀλέξανδρον Παπαναστασίου δὶς τὸν ἐπρόδωσε. Πρῶτον διὰ νὰ καταστῆ σύμβουλος τοῦ Πλαστήρα ἐγκαταλείψας τὴν «Δημοκρατικὴν Ἕνωσιν» καὶ ὀλίγον ἀργότερον, εἰς τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1923, ὅταν ἐξεκίνησε διὰ καταρτισμὸν ἀντιπάλου τῶν Φιλελευθέρων δημοκρατικοῦ συνδυασμοῦ εἰς Μυτιλήνην καὶ ἐκεῖ εὑρέθη ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ συνδυασμοῦ τῶν Φιλελευθέρων! Αἱ ἐκλογαὶ ἐκεῖναι διεξήχθησαν μὲ τὸ σύστημα τῆς «στενοευρείας περιφερείας» πρὸς νόθευσιν τῆς λαϊκῆς ἐτυμηγορίας, ἀφοῦ τὸ σύστημα προεκάλεσε ὁλόκληρον ἀντεπανάστασιν τῶν ἀντιβενιζελικῶν. Ἐφευρέτης τῆς νοθείας ὑπῆρξεν ὁ ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν τῆς Ἐπαναστάσεως, Γ. Παπανδρέου. Διὰ τὴν ἐγκατάλειψίν των, ὁ ἀποστάτης τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως ὑπέστη κατὰ τὴν πρώτην ἐμφάνισίν του εἰς τὴν Βουλήν, σφοδροτάτας ἐπιθέσεις ἀπὸ τὸν Γ. Κονδύλην καὶ Ἀλ. Παπαναστασίου.

4ον

ΟΥΤΕ καὶ ἀργότερα ὅταν ἐπεκράτησαν οἱ ἀδιάλλακτοι δημοκρατικοὶ καὶ ἐπέβαλαν βιαίως τὴν ἀλλαγὴ τοῦ πολιτεύματος, εἶχαν σὲ μεγάλη ὑπόληψι τὸν ἀποστάτη. Ἔμεινε παραμερισμένος, δὲν ἔγινε ὑπουργὸς στὴν περίοδο τῆς «δημοκρατικῆς παντοδυναμίας», τότε ποὺ πέρασαν διαδοχικὰ ἀπὸ τὰ ὑπουργεῖα ὅλοι οἱ «παράγοντες» μέχρι —ὅπως λέγανε— καὶ τῆς κουτσῆς Μαρίας. Ὁ Παπανδρέου ἔμεινε ἁπλὸ μέλος τῆς ὑπὸ τὸν Στυλιανὸ Γονατᾶ «ἐπαναστατικῆς ὁμάδος» (τῶν στελεχῶν τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1922).

Ὁ κυνηγημένος καβαλλάρης

Τοὺς δεσμούς του μὲ τὴν ἐπανάστασι τοῦ 1922 καὶ τὸν ἀρχηγό της Πλαστήρα, τοὺς διατήρησε ὁ «πολιτικὸς σύμβουλος» γιὰ λίγο χρονικὸ διάστημα, καὶ ὕστερα ἀπὸ τὴν διάλυσι τῆς μονόπλευρης ἐκείνης Βουλῆς (τῆς Δ' Ἐθνοσυνελεύσεως, ὅπως τὴν εἶπανε).

Ἡ διάλυσις ἔγινε, ὅπως εἶναι γνωστόν, ἀπὸ τὸν Πάγκαλο, ἀφοῦ προηγουμένως ἡ Βουλὴ ἐκείνη ὑπέστη τὸν ἐξευτελισμὸν τοῦ «κοινοβουλευτικοῦ μανδύα» ποὺ παρεχώρησε στὸν δικτάτορα. Δηλαδὴ ὁ Πάγκαλος κατέλαβε τὴν ἐξουσία μ' ἕνα σύνταγμα ὅπου ἐπεκράτησε στὴν ἀρχὴ (τοῦ μηχανικοῦ, στοῦ Ρούφ). Ἀφοῦ σχηματίσε κυβέρνησι ἐμφανίσθηκε στὴν Βουλή. Ἐκεῖ ὁ Παπαναστασίου ἀνέπτυξε τὴν θεωρία τοῦ κοινοβουλευτικοῦ μανδύα (νὰ δοθῆ ψῆφος ἐμπιστοσύνης πρὸς νομιμοποίησιν τῆς ἀνωμαλίας), τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐγένετο.

Ὁ Καφαντάρης. ὁ Μιχαλακόπουλος σὰν πολιτικοὶ ἡγέται καὶ ὁ ἐπίλεκτος ρήτωρ Παπανδρέου, ἔλλειψαν ἀπὸ τὴν συνεδρίασι ἐκείνην, φυγομάχησαν. Καὶ ἔτσι ὁ μόνος ποὺ ἀντίκρυσε τὸν δικτάτορα ἀπὸ τὸ κοινοβουλευτικὸ βῆμα ἦταν ὁ Παντελῆς Καρασεβδᾶς, καλὸς κινηματίας κι' αὐτὸς σ' ἄλλες ἐποχές, ἀλλὰ ἀδύνατος ρήτωρ. Τόσο ἀδύνατος καὶ ἀνίσχυρος σὲ ἐκείνη τὴν περίστασι, ὥστε ὁ Πάγκαλος. τὴν ὥρα ποὺ τὸν ἄκουγε ἔφτιαξε μὲ μιὰ κόλλα χαρτὶ ἕνα κοκοράκι καὶ τὸ ἔστησε ἀντίκρυ ἀπὸ τὸν ὁμιλητή. εἰς ἀπάντησίν του!

Ἡ Ἐθνοσυνέλευσις διέκοψε τὶς ἐργασίες της ὕστερα ἀπὸ τὴν ψῆφο ἐμπιστοσύνης, ἀλλὰ ὁ Πάγκαλος ἐτερμάτισε βιαίως τὸν βίον της λίγο ἀργότερα, μ' ἕνα δικτατορικὸ διάταγμα, τὴν διέλυσε.

Τότε προσπάθησε ν' ἀντιδράσῃ κατὰ τοῦ Παγκάλου ὁ Πλαστήρας, ποὺ εἶχε ἀκόμη σύμβουλό του τὸν Παπανδρέου. Ἦταν στὴν πατρίδα του, στὴν Νεράϊδα τῆς Καρδίτσας, ὅταν ἐπεκράτησε τὸ δικτατορικὸ κίνημα. Ὁ Πάγκαλος τὸν εἰδοποίησε ὅτι ἂν μείνῃ ἐκεῖ δὲν θὰ τὸν ἐνοχλοῦσε, ἀλλὰ τὴν κάθοδο στὴν Ἀθήνα τοῦ τὴν ἀπηγόρευε. Ἐκεῖνος, μὲ τὶς συμβουλὲς τῶν ἐδῶ φίλων του, ἀψήφισε τὴν ἀπαγόρευσι τοῦ δικτάτορος καὶ κατέβηκε στὴν πρωτεύουσα ὅπου ἀνέλαβαν τὴν ἀπόκρυψί του ὁ Παπανδρέου καὶ ὁ πρώην ὑπασπιστής του Κ. Παπαμαντέλος. Γιὰ μερικὲς ἡμέρες ὁ «ἀρχηγὸς» διέφυγε τὴν καταδίωξι τῆς ἀστυνομίας καὶ τοῦ φρουραρχείου. Κάποια φορὰ ὅμως ὁ φρούραρχος Ναπολέων Ζέρβας κάτι πληροφορήθηκε γιὰ τὸ κρησφύγετο τοῦ καταζητουμένου. ἀλλὰ ἐκεῖνος διέφυγε τὴν τελευταία στιγμὴ καὶ κατέφυγε σὲ ἕνα ἄλλο σπίτι, στὸ Φάληρο. Σὲ λίγες ἡμέρες ὅμως ἐπετεύχθη ἡ σύλληψίς του ὑπὸ κωμικοτραγικὰς συνθήκας: Εἶναι ἡ περίπτωσις ὅπου ὁ «Ἀρχηγὸς» ὅταν ἀνεκαλύφθη καὶ ἄλλο κρησφύγετό του στὴν ὁδὸ Τσακάλωφ, κατέφυγε στὰ κεραμίδια διπλανοῦ σπιτιοῦ, ἀπ' ὅπου ἔρριξε καὶ τέσσερις πυροβολισμοὺς στὸν ἀέρα. καὶ δὲν παραδόθηκε παρὰ μόνο ὅταν κατέφθασε ὁλόκληρος στρατηγὸς (ὁ Χ. Τσερούλης) γιὰ νὰ τὸν παραλάβῃ!

Ἡ ὑπόθεσις ἔγινε σπαρταριστὸ ἀνάγνωσμα στὶς ἐφημερίδες καὶ νούμερο στὶς θεατρικὲς ἐπιθεωρήσεις (Μαῦρος καβαλλάρης—μαῦρος γάτος κλπ.). Καὶ ἔτσι μὲ τὴν γελοιοποίησι τοῦ «ἀρχηγοῦ», πέρασε σχεδὸν ἀπαρατήρητη ἡ μῆνις τοῦ δικτάτορος ἐναντίον τοῦ «συμβούλου», ποὺ τὸν ἔκλεισε στὸ Ναύσταθμο, μαζὶ μὲ τὸν ὑπασπιστή τοῦ Πλαστήρα Παπαμαντέλο. Ὅσο γιὰ τὸν ἀρχηγὸ τὸν «μπάρκαρε» σὲ ἀντιτορπιλλικὸ καὶ τὸν ἔστειλε στὴν Ἰταλία.

Ὁ ἀδίστακτος

Ἦταν ἰδιότυπο τὸ δικτατορικὸ καθεστὼς Πάγκαλου, μὲ τὶς ἐκκεντρικότητες τοῦ δικτάτορος καὶ μὲ τὴν προστάθειά του νὰ παίρνῃ τὸ λαϊκὸ χρῖσμα. Τὸ προσπαθοῦσε γιατὶ εἶχε πραγματικὰ ἐπιμαντικὸ λαϊκὸ ἔρεισμα, ὅπως ὁ κόσμος, κουρασμένος ἀπὸ τὴν ἀκυβερνησία τῶν παλαιοδημοκρατικῶν, τὸν ἔβλεπε σὰν «ἰσχυρὸ ἄνδρα». Καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἐδίστασε δικτάτωρ νὰ προκηρύξῃ ἄμεσες ἐκλογὲς προέδρου δημοκρατίας ἐκθέτων ὑποψηφιότητα ὁ ἴδιος.

Τότε ὅλα τὰ κόμματα ἀποφάσισαν νὰ ὑποδείξουν κοινὸν ὑποψηφιο πρόεδρο. Ἀλλὰ εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ Πάγκαλος εἰς ἀπάντησιν ἔθεσε... ὅριο ἡλικίας τῶν ὑποψηφίων καὶ ἐκ τῶν ἄνω καὶ ἐκ τῶν κάτω, ὥστε ἡ ἐκλογὴ νὰ περιορισθῆ μόνον μεταξὺ συνομηλίκων του!

Ἐκεῖνο ποὺ δὲν εἶναι γνωστὸν

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΣΕΛΙΔΑ Β

Ὁ Γεώργ. Παπανδρέου εἰς τὴν περίοδον κατὰ τὴν ὁποίαν μετεστάθμευσε διαδοχικῶς εἰς ὅλα τὰ παλαιοδημοκρατικὰ κόμματα.

Τὸ πορτραῖτο Γ. Παπανδρέου ἀπὸ ἕνα παλαιὸν φίλον καὶ βαθμοφόρον ποὺ τὸν ἀπεχήρυξε

ἀνερίοιω

ΤΟ ΝΕΟΝ ΚΟΜΜΑ

Ὁμιλῶν χθὲς τὴν ἑσπέραν ὁ κ. Στεφανόπουλος, κατὰ τὸ παρατεθὲν πρὸς τιμήν του γεῦμα, κατέλιξεν ὡς ἑξῆς:

Θὰ μεταβληθῶμεν λίαν συντόμως εἰς πολιτικὸν ὀργανισμόν, μὲ πραγματικὴν δημοκρατικὴν διοίκησιν καὶ μὲ πραγματικὰς δημοκρατικὰς ἀρχάς. Διὰ νὰ παράσχῃ τὴν στέγην εἰς ὅσους πιστεύουν εἰς τὴν Δημοκρατίαν, τὴν πραγματικὴν Δημοκρατίαν, ὄχι τῶν λόγων ἀλλὰ τῶν ἔργων καὶ ἰδίως εἰς τὴν Νεότητα, ἡ ὁποία, ἀγωνιῶσα διὰ τὴν αὔριον ποθεῖ μίαν Δημοκρατίαν, ὄχι τυπικὴν —ἀλλὰ οὐσιαστικήν.

Ἀλλ' οἱ 45 εὑρίσκονται ἔξω ὁλοκλήρους ἑ

ΑΠΟΣΤΟΛΕΥΣ ΚΑΣΤΡΙ Δ. ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΠΟ... ΤΟ ΙΡΚΟΥΤΣΚ

Μεγάλε τῆς Παιδείας ἀνορθωτά,

Μὲ βαθεῖαν θλῖψιν σᾶς πληροφορῶ ὅτι ἕνα ἀπὸ τὰ μεγάλα δημιουργήματά σας εἰς τὸν τομέα τῆς «ἐκπαιδευτικῆς μεταρρύθμισης», ἡ περίφημος «Ἱστορία Ρωμαϊκὴ καὶ Μεσαιωνικὴ» τοῦ κ. Καλοκαιρινοῦ ἀπηγορεύθη καὶ ἀποσύρεται ἀπὸ τὰ σχολεῖα εἰς τὰ ὁποῖα εἶχε χορηγηθῆ ὡς... διδακτικὸν βιβλίον πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Β' τάξεως τοῦ Γυμνασίου.

Τὸ δυστύχημα αὐτὸ προστίθεται εἰς τὰ τόσα ἄλλα θλιβερὰ γεγονότα τὰ ὁποῖα σᾶς χτυπᾶνε σὰν χταπόδι ἀπὸ τῆς μοιραίας ἐκείνης 15ης Ἰουλίου, ὁπότε εἴχατε τὴν φαεινὴν ἔμπνευσιν νὰ ὑποβάλετε τὴν παραίτησίν σας, πιστεύοντες ὅτι ὅλοι θὰ σᾶς παρακαλοῦσαν γονυπετεῖς νὰ ἐπανέλθετε εἰς τὴν ἐξουσίαν. Τὸ ὅτι ἠπατήθητε εἰς τὰς προβλέψεις σας ἀποτελεῖ μίαν ἀκόμη ἀπόδειξιν τῆς γνωστῆς θεωρίας ὅτι καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν τὴν ἐπατήσατε.

Ἔκτοτε, ἕνα πρὸς ἕνα, τὰ θεσπέσια ἔργα σας, τὰ ὑπέροχα δημιουργήματά σας καὶ τὰ τεράστια ἐπιτεύγματά σας ἀνατινάσσονται εἰς τὸν ἀέρα, ὅπως ἀνετινάχθη ἀπὸ τὴν Ἐξοχότητά σας, ἡ πίστις καὶ ἡ ἀσφάλεια τῆς χώρας — πράγματα ἐντελῶς περιττὰ ἀφοῦ ἔχομεν τὴν ἀφεντιά σας ποὺ πιστεύετε εἰς ὅλα.

Σᾶς κατηγοροῦν τώρα ὅτι μὲ τὴν ἱστορίαν τοῦ κ. Καλοκαιρινοῦ — ὁ ὁποῖος τώρα βεβαίως θὰ γίνῃ... Χειμερινὸς — διεγράψατε τὴν ἔνδοξον περίοδον τοῦ Βυζαντινοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ διαστρέψατε τὸ νόημα τῶν ἀγώνων τοῦ τότε Ἑλληνισμοῦ. Καὶ ἀναφέρουν ἀκόμη οἱ ἀσεβεῖς κατήγοροί σας ὅτι ὁλόκληροι ἐποχαὶ ἐνδόξων ἀγώνων τῆς Βυζαντινῆς ἱστορίας ἐγράφησαν εἰς τὰ παλαιά σας Πρωθυπουργικὰ ὑποδήματα.

Λοιπόν, εἰς ὅλα αὐτὰ ἡ ἀπάντησις εἶναι εὔκολος. Διότι, ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε, ἡ πραγματικὴ, ἡ οὐσιαστικὴ Ἑλληνικὴ ἱστορία δὲν ἀρχίζει οὔτε ἀπὸ τοὺς Ὁμηρικοὺς χρόνους, οὔτε ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα καὶ τὸν Χρυσοῦν Αἰῶνα. Ὅλα αὐτὰ μαζὶ μὲ τὸ Βυζάντιον — ὄχι τὸ καφενεῖον — καὶ μὲ τὸ 1821 καὶ τὰ μετέπειτα χρόνια θὰ ἔπρεπε κανονικῶς νὰ διαγραφοῦν καὶ νὰ σβησθοῦν ἀπὸ τὸν χάρτη.

Ὅλα αὐτὰ εἶναι κουροφέξελα καὶ ἀγοησίες. Ἡ πραγματικὴ ἱστορία ἀρχίζει ἀπὸ τὴν ἔνδοξον ἡμέραν ποὺ ἐγεννήθη ἡ Ἐξοχότης σας εἰς τὸ Καλέντζι τῶν Πατρῶν, ποὺ ἠνδρώθη καὶ ἔζησε τὸν βίον καὶ πολιτείαν ποὺ περιέγραψε καὶ περιγράφει μετὰ πάσης λεπτομερείας ἡ τόσον συμπαθὴς εἰς Ἡμᾶς καὶ τὴν ἔγκριτον οἰκογένειάν σας ἐφημερὶς «Ἡμέρα». Καὶ ἡ ἔνδοξοτέρα περίοδος τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀρχίζει ἀπὸ τῆς 3ης Νοεμβρίου 1963 καὶ μὲ τὴν ἀποθέωσιν τῆς 16ης Φεβρουαρίου, ὁπότε συνετελέσθη ἡ... Ἄλωσις τῆς ἐξουσίας διὰ νὰ καταλήξῃ εἰς τὴν πτῶσιν ὄχι τῆς Βυζαντινῆς ἀλλὰ τῆς Παπανδρεϊκῆς ἱστορίας.

Ἡμπορούσατε, λοιπόν, θαυμάσια νὰ διατάξετε τὸν φίλον σας κ. Φθινοπωρινὸν — συγγνώμην Καλοκαιρινὸν ἤθελα νὰ πῶ — νὰ περιορισθῆ μόνον εἰς αὐτὴν τὴν ἀκτινοβόλον περίοδον. Σεῖς ὅμως ἐπειδὴ εἶσθε ἀνώτερος ἄνθρωπος καὶ μερακλῆς ἐκάνατε σκόντο καὶ ἀφήσατε νὰ γραφοῦν καὶ μερικὰ ἄλλα πράγματα. Ἀντὶ δὲ τώρα νὰ σᾶς εὐγνωμονοῦν καὶ νὰ σᾶς θαυμάζουν τολμοῦν νὰ σᾶς ζητοῦν καὶ ρέστα.

Εἰς πεῖσμα, λοιπόν, τῶν ἀνοτήτων καὶ ἐπειδὴ μαθαίνω ὅτι προκηρύσσεται διαγωνισμὸς διὰ τὴν σύνταξιν νέου ἱστορικοῦ διδακτικοῦ βιβλίου παρακαλῶ νὰ διατάξετε τὸν... κ. Ἐαρινὸν — δηλαδὴ Καλοκαιρινὸν — νὰ παρουσιάσῃ τὸ ἀριστούργημά του ποὺ θὰ ἀναφέρεται εἰς τὰς ἀριστερὰς τάσεις ὑμῶν καὶ τοῦ υἱοῦ σας καὶ εἰς τὸ ὁποῖον μπορεῖ θαυμάσια νὰ δοθῆ ὁ συμβολικὸς τίτλος «Μιὰ ἱστορία ἀπὸ τὸ... Ἰρκούτσκ».

Μετὰ Παπανουτσείων χαιρετισμῶν
ΑΝΙΣΤΟΡΗΤΟΣ ΕΛΛΗΝ

Καὶ διὰ τὴν ἀντιγραφήν:
Δημ. Χρονόπουλος

Ἀναστολὴ

πρωτοβουλίαν των. Καιροσκοποῦν καὶ ἀμφιταλαντεύονται. Μερικοὶ ἐπιδίδονται εἰς μυστικὰς συναλλαγὰς μὲ τὸ Καστρί. Ἄλλοι ὁμιλοῦν περὶ ἀνασυγκολλήσεως.

Καὶ τὸ φοβερώτερον ὅλων: ὑπάρχουν ὑπουργοί, ποὺ διακηρύσσουν ὅτι συνεχίζουν τὴν πολιτικὴν τῆς Ἑνώσεως Κέντρου, τὴν ὁποίαν, ἐν τούτοις, κατεκεραύνωσεν ὁ κ. Στεφανόπουλος εἰς τὴν Βουλήν, διὰ τῶν προγραμματικῶν δηλώσεων τῆς Κυβερνήσεως, ὑποσχεθεὶς καθαρμόν.

Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτάς, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῆ σύμπηξις νέου κόμματος; Καὶ διατί ὁ κ. Στεφανόπουλος ἐπιτρέπει νὰ γελοιοποιεῖται ἡ Κυβέρνησις καὶ ὁ ἴδιος, μὲ αὐτὰς τὰς νεφελώδεις διαβεβαιώσεις «λίαν συντόμως θὰ μεταβληθῶμεν εἰς πολιτικὸν ὀργανισμὸν» τὴν στιγμὴν ποὺ ὡρισμένοι ὑπουργοί του ἔχουν μεταβληθῆ εἰς πράκτορας καὶ τοποτηρητὰς τοῦ Καστρίου;

Η ΣΙΩΠΗ ΤΟΥ

Βαρυτάτη κατηγορία διετυπώθη ἐναντίον τοῦ κ. Ἀνδρέα Παπανδρέου. "Ὅτι, ἐπλούτισε κατὰ τὴν τελευταίαν διετίαν καὶ ὅτι «κάποιος ἢ κάποιοι ἢ κάποιο ξένο κράτος τὸν χρηματοδοτεῖ». Καὶ ὁ κ. Ἀνδρέας, ἀντί νὰ ἀρπάξῃ τοὺς κατηγόρους του ἀπὸ τὸν λαιμόν —ἐάν πρόκειται περὶ συκοφαντίας— προτιμᾷ τὴν μέθοδον τῆς πονηρᾶς σιωπῆς, τῶν ὑπεκφυγῶν καὶ τῶν ὕβρεων:

> «Ἀνέντιμοι ἐπιθέσεις τοῦ Τύπου τῆς Ε.Ρ.Ε. ἐναντίον μου ἔχουν ὑπερβάλει πᾶν προηγούμενον. Ἔχουν καταλύσει πλέον τὴν ἔννοιαν τῆς ἐλευθεροτυπίας μὲ τὴν ἐπαίσχυντον κατάχρησιν δικαιωμάτων τοῦ Τύπου, τὰ ὁποῖα πάντοτε οἱ δημοκράται πολιτικοὶ ἔχουν σεβασθῆ. Συνιστοῦν ἀκλόνητον ἀπόδειξιν τῆς πλήρους διαφθορᾶς τῶν πολιτικῶν ἠθῶν τὴν ὁποίαν ἐπέφερεν ἡ ἀπόγνωσις ὅλων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι μετέχουν εἰς τὸ ἀπαίσιον πραξικόπημα ἐναντίον τοῦ λαοῦ. Δὲν καταδέχομαι νὰ δώσω ἀπάντησιν. Ἡ λίτότης τῆς ζωῆς μου εἶναι γνωστὴ εἰς ὅλους ὅσους ἔτυχον νὰ εἶναι φίλοι μ' ἢ γνώριμοι. Ἀρκοῦμαι εἰς τὴν ἐπαράλληλην τῆς προκλήσεως, ὅπως οἱ ἀδίστακτοι καὶ ἀνέντιμοι συκοφάνται προσφύγουν εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ Νόμου περὶ «Πόθεν Ἔσχες».

Καὶ ὁ ἁπλοῦς, ὁ φιλόνομος πολίτης ἐρωτᾶ: Ἀφοῦ αἱ ἐπιθέσεις εἶναι «ἀνέντιμοι» καὶ ἐφ' ὅσον γίνεται «ἐπαίσχυντος κατάχρησις τῶν δικαιωμάτων τοῦ Τύπου» διατί δὲν ὑποβάλλει μίαν μήνυσιν κατὰ τῶν κατηγόρων του διὰ νὰ ἀποφανθῆ ἡ Δικαιοσύνη καὶ νὰ ἐπιβληθῆ ὁ κολασμός;

Δὲν καταδέχεται ὁ κ. Ἀνδρέας νὰ δώσῃ ἀπάντησιν. Αἰδήμων φυγή. Ἡ σιωπή μου εἰς ἀπάντησίν σας. Ἀλλ' αὐτὰ δὲν εἶναι σοβαρὰ πράγματα. "Ὅλοι οἱ δημόσιοι ἄνδρες οἱ ὁποῖοι ἐσυκοφαντήθησαν ἐζήτησαν τὴν προστασίαν τῆς ἀδεκάστου Δικαιοσύνης καὶ ἀπεκατεστάθησαν πανηγυρικῶς. Τί συμβαίνει; Φοβεῖται καὶ τὴν δικαστικὴν Ἐξουσίαν ὁ κ. Ἀνδρέας;

Ἰσχυρίζεται ὁ κ. Ἀνδρέας ὅτι εἶναι λιτοδίαιτος. Ἀλλ' ἡ βεβαίωσις αὐτὴ οὐδεμίαν ἀξίαν ἔχει. Ἀντίθετα προκαλεῖ τὸν γέλωτα διὰ τοὺς γνωρίζοντας πρόσωπα καὶ πράγματα. Πρέπει νὰ τὸ ἀποδείξῃ. Καὶ θὰ τὸ ἀποδείξῃ ὅταν ἐξαναγκάσῃ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι τὸν κατηγοροῦν ὅτι ἐπλούτισε νὰ φέρουν εἰς φῶς τὰ στοιχεῖα ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζουν τοὺς ἰσχυρισμούς των.

Ἡ ἄρνησίς του νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν Δικαιοσύνην, ἡ ἄρνησίς του νὰ προστατεύσῃ τὴν προσωπικήν του τιμήν καὶ τὴν πολιτικήν του ὑπόληψιν σημαίνει ἔνοχον συνείδησιν. Διότι μόνον ὅσοι δὲν ἔχουν καθαρὰν τὴν φωλεὰν των προτιμοῦν νὰ πτύουν καὶ νὰ ὑβρίζουν, τοὺς ἀντιπάλους των ἀντί «νὰ τοὺς διπλώνουν εἰς ἕνα χαρτί» καὶ νὰ τοὺς ὁδηγήσουν εἰς τὸν ἀνακριτὴν καὶ τὰς φυλακάς.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Ἡ φίλη «Ἐλευθερία» διερωτᾶται «διατὶ ἡ «Ἡμέρα», ἀφοῦ διαβεβαιώνει καθημερινῶς ὅτι «ὅλοι οἱ δρόμοι ὁδηγοῦν στὸν Καραμανλὴ» ταράσσεται τόσον διὰ τὴν ἀκαταλληλότητα ἢ τὴν ἀνεπάρκειαν τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως». Καὶ προσθέτει:

> «Ἂν ἐπίστευε πράγματι, ὅτι ὅλοι οἱ δρόμοι ὁδηγοῦν εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ εἰδώλου της, θὰ ἀνέμενε μὲ ἠρεμίαν καὶ αἰσιοδοξίαν τὴν ἐξέλιξιν τῶν πραγμάτων. Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι δὲν τὸ πιστεύει...».

Ὁμολογοῦμεν ὅτι δυσκολευόμεθα νὰ παρακολουθήσωμεν τὸ νῆμα τῶν σκέψεων τῆς παλαιᾶς σημαιοφόρου τοῦ ἀνενδότου ἀγώνος, τὴν ἀποκηρύξασαν τὸ ἰδεαλιστά της, μὲ ἑθνικὸν δαπανηρὰν καθυστέρησιν. Ἡ διαφορά μας μὲ τὴν «Ἐλευθερίαν» εἶναι ὅτι ἐκείνη ἀπηρνήθη τὸ εἴδωλόν της, διότι ἐγκατέστησεν εἰς τὴν ἐξουσίαν «οἰκογενειακὸ μικρομάγαζο» καὶ «πρακτικὰ πολιτικῶν ὑπονόμων», ὡς λέγει. Ἐνῶ ἡ ἰδική μας ἀμετακίνητος προσήλωσις εἰς τὸν Κωνσταντῖνον Καραμανλῆν, ἐπιβραβεύεται ἀκριβῶς ἀπὸ τὴν συντριπτικὴν σύγκρισιν τῆς δημιουργικῆς ὁκταετίας του πρὸς τὴν χαώδη κατάστασιν τὴν ὁποίαν — ὡς καὶ ὁ κ. Στεφανόπουλος καὶ ἡ «Ἐλευθερία» ὁμολογοῦν — ὡδήγησεν τὴν Ἑλλάδα ἡ Κυβέρνησις Παπανδρέου. Ἀκριβῶς διότι ἔχομεν τὴν πεποίθησιν ὅτι «ὅλοι οἱ δρόμοι ὁδηγοῦν εἰς τὸν Καραμανλῆ», ἀλλὰ καὶ διότι πρωτίστως φρονοῦμεν ὅτι ἀποτελεῖ διὰ τὴν Ἑλλάδα θέμα ἐθνικῆς ἐπιβιώσεως, ἡ ἀποκατάστασις τῆς ὁμαλότητος, τῆς τάξεως καὶ τῆς δημοκρατικῆς νομιμότητος, μαχόμεθα, προὸς ἐξασφάλισιν τῶν θεμελιωδῶν αὐτῶν προϋποθέσεων, ἀπὸ τὴν δημοσιογραφικὴν ἐπαλξίν μας. Αὐτονόητον εἶναι ὅτι χωρὶς ὁμαλὸν δημόσιον βίον δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, οὔτε ἐκ μέρους ἡμῶν, δημιουργικὴ διακυβέρνησις τῆς χώρας. Ἐτάχθημεν πρῶτοι ὑπὲρ τῆς ὑποστηρίξεως κυβερνητικοῦ σχήματος, προερχομένου ἐκ τῶν ἀποσχισθέντων τοῦ Κέντρου, εἴτε ὑπὸ τὸν κ. Νόβαν, εἴτε ὑπὸ τὸν κ. Τσιριμώκον, εἴτε ὑπὸ τὸν κ. Στεφανόπουλον, ὑπογραμμίζοντες ἐμφαντικῶς καὶ εὐθέως ὅτι πρὶμοδοτοῦμεν, διὰ τῆς ψήφου μας, μίαν Κυβέρνησιν ἐπανορθωτικῶν ἔργων καὶ ἐμπράκτου μετανοίας. Ἀλλὰ μετὰ λύπης διαπιστώσαμεν ὅτι ὑφίσταται μέχρι στιγμῆς μεγάλη ἀπόστασις μεταξὺ τῶν γενναίων προγραμματικῶν δηλώσεων τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν ἀχροτάτων ἀποφάσεων καὶ ἐνεργειῶν της. Ἀκόμη καὶ ὅσα θαυμάσια εἶπε χθὲς ὁ κ. Πρωθυπουργὸς «ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας ὄχι τῶν λόγων, ἀλλὰ τῶν ἔργων» δὲν τὰ βλέπομεν ὑλοποιούμενα εἰς ὑπευθύνους πράξεις. Ὅπου τὰ βλέπομεν, τὰ ἐπικροτοῦμεν ἀπροκαταλήπτως (ὡς ἡ χθεσινὴ ἀπόφασις ἐπὶ θεμάτων Παιδείας), ἂν καὶ τότε εὑρισκόμεθα εἰς διάστασιν... πρὸς τὴν κυβερνητικὴν «Ἐλευθερίαν»!... Ἐλέγχομεν, ἐν συμπεράσματι, τὴν Κυβέρνησιν, διότι χαρακτηρίζεται ἀπὸ ἀβουλίαν, ἐσωτερικὰς ἀντιφάσεις, κενοδόξους ἀνταγωνισμοὺς διὰ πρωτεῖα, ἐνῶ ἐφιαλτικὰ προβλήματα μένουν ἀνεπίλυτα καὶ διότι συντηρεῖ νοσηρὰ κατάλοιπα τῆς παπανδρεϊκῆς της κληρονομίας. Τοῦτο ἐπιβεβαιοῖ πλήρως τὴν συνέχειαν καὶ τὴν συνέπειαν τῆς γραμμῆς μας, ἐμπνεομένης ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τῆς Ἐθνικῆς Ριζοσπαστικῆς Ἑνώσεως καὶ ἀπὸ τὰς ὑποθήκας τοῦ Ἱδρυτοῦ της, πρὸς τὸν ,ποῖον στρέφονται σήμερον ἡνωμέναι αἱ προσδοκίαι τῆς πατριωτικῆς παρατάξεως.

ΕΠΙ ΤΕΛΟΥΣ

Ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ἀνεκοίνωσε χθὲς ὅτι διετάχθη ἀνάκλησις τῆς Ἱστορίας τῆς Β' τάξεως τοῦ Γυμνασίου διὰ τὰς ἀθλιότητας τῆς ὁποίας τόσος θόρυβος ἠγέρθη κατὰ τὰς τελευταίας ἑβδομάδας. Ἡ «Ἡμέρα» ἔδωσε σκληρὰν μάχην διὰ τὴν κατάργησιν τοῦ ἀνθελληνικοῦ σχολικοῦ βιβλίου. Καὶ ὀφείλει νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἱκανοποίησίν της καὶ νὰ ἐπαινέσῃ τὴν κυβέρνησιν διότι παρὰ τὰς λυσσώδεις ἐσωτερικὰς ἀντιδράσεις καὶ παρὰ τὴν ἀντίστασιν τῆς φωλεᾶς τῶν παπανουτσικῶν μαστροχαλαστῆδων τῆς Παιδείας ἔρριψεν εἰς τὸ πῦρ τὸ ἀντίστορικὸν ἀνοσιούργημα. Ἰδιαίτερος ἔπαινος ἐπιβάλλεται διὰ τὸν ὑπουργὸν Προεδρίας κ. Σαββόπουλον, ὁ ὁποῖος μετὰ παρρησίας ἔλαβε θέσιν ἐναντίον τοῦ ἀντεθνικοῦ σχολικοῦ βιβλίου.

ΩΣ ΕΤΟΝΙΣΕ ΧΘΕΣ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ κ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

Ἡ διοικητικὴ ἀναδιοργάνωσις ἀπαραίτητος προϋπόθεσις τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΣ

Ὁ ὑπουργὸς Συντονισμοῦ κ. Μητσοτάκης κηρύσσων χθὲς τὴν ἔναρξιν τῶν διαλέξεων εἰς τὴν Πάντειον Σχολήν, τοῦ ἀφιχθέντος ἐνταῦθα Γάλλου ἐμπειρογνώμονος ἐπὶ θεμάτων διοικητικῆς ὀργανώσεως κ. Μέϊλ, εἶπεν ὅτι ἐνῶ ἡ ἐκπαιδευτικὴ μεταρρύθμισις, ἀρχίσασα τὸ 1964 συνεχίζεται ἱκανοποιητικῶς, ἀντιθέτως, ἡ διοικητικὴ ἀναδιοργάνωσις, ἂν καὶ ἀναγνωρίζεται ὡς βασική, καθυστερεῖ.

Δυστυχῶς, προσέθεσεν, ἐὰν ἡ διοικητικὴ ἀναδιοργάνωσις δὲν πραγματοποιηθῆ εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ ἀλλάξουν ὄχι μόνον αἱ μέθοδοι λειτουργίας τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ νοοτροπία τῶν ὀργάνων τῆς διοικήσεως, ἡ ἐφαρμοζομένη κυβερνητικὴ πολιτικὴ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ προγράμματος οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως κινδυνεύει νὰ μὴν ἀποδώσῃ τοὺς ἀναμενομένους καρπούς.

Ἐτόνισε περαιτέρω τὴν ἀπόφασιν τῆς Κυβερνήσεως νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν διοικητικὴν μεταρρύθμισιν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διεθνοῦς πείρας ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἑλληνικὴν πραγματικότητα καὶ ἐχαρακτήρισεν ὡς πολύπλοκον καὶ δυσχερέστατον ἔργον τὴν ἐπιτυχίαν τῆς διοικητικῆς μεταρρυθμίσεως ἡ ὁποία ἤδη ἐπιχειρεῖται βάσει τῶν πορισμάτων τῶν ξένων εἰδικῶν καὶ ἡ ἐπίτευξις τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται:

α) Ἀπὸ τὸν ὀρθὸν προγραμματισμόν.

β) Συντονισμὸν δράσεως καὶ ἑνότητος κατευθύνσεων καὶ

γ) Προπαρασκευὴς καὶ ἐπιστημονικῆς καταρτίσεως τοῦ ἀνθρωπίνου δυναμικοῦ.

Ἐν συνεχείᾳ εἶπεν ὅτι οἱ μετακληθέντες κατὰ καιροὺς ξένοι ἐμπειρογνώμονες προέβησαν εἰς ὑποδείξεις αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο ἀποδεκταὶ ἀπὸ ἑλληνικῆς πλευρᾶς καὶ ἐδημιουργήθησαν ἤδη δύο φορεῖς οἱ ὁποῖοι θὰ ἀναλάβουν τὸ ἔργον τῆς μεταρρυθμίσεως. Οἱ φορεῖς δὲ αὐτοὶ εἶναι τὸ ΑΣΔΥ καὶ ἡ Γενικὴ Διεύθυνσις Διοικητικῆς Ὀργανώσεως. Ἐνῶ παραλλήλως ἄλλοι ἐμπειρογνώμονες ἐργάζονται εἰς τοὺς τομεῖς ὀργανώσεως καὶ μεθόδων, πληροφοριῶν καὶ διαφωτίσεως, ἐκπαιδεύσεως προσωπικοῦ κλπ. Παραλλήλως πλεῖστοι ὑπάλληλοι ἀποστέλλονται καὶ μετεκπαιδεύονται εἰς συστήματα διοικήσεως εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Οἱ κύριοι στόχοι

Ἐν συνεχείᾳ ἐτόνισεν ὅτι οἱ στόχοι τοῦ προγράμματος ἀναδιοργανώσεως κατευθύνονται εἰς τὰ ἑξῆς κυρίως:

1) Εἰς τὴν καλυτέραν κατανομὴν τῶν ἁρμοδιοτήτων τῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν (κεντρικῶν, περιφερειακῶν καὶ ἀποκεντρωμένων).

2) Εἰς τὴν ἁπλούστευσιν τῶν γραφειοκρατικῶν τύπων καὶ διαδικασιῶν καὶ τὸν ἐκσυγχρονισμὸν τῶν μεθόδων ἐργασίας.

3) Εἰς τὴν ἐξασφάλισιν συνεργασίας τῆς διοικήσεως μετὰ τοῦ κοινοῦ καὶ τὴν παροχὴν πάσης βοηθείας εἰς τοῦτο.

4) Εἰς τὴν ὁλοκλήρωσιν τοῦ ἔργου τῆς διοικητικῆς κωδικοποιήσεως.

5) Εἰς τὴν ποιοτικὴν βελτίωσιν τοῦ προσωπικοῦ τῆς δημοσίας διοικήσεως.

6) Εἰς τὴν μετεκπαίδευσιν τῶν ὑπαλλήλων διὰ τῆς δημιουργίας στελεχῶν ἱκανῶν, τὰ ὁποῖα θὰ ὑποδοηθήσουν εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀναδιοργανώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν. Εἰδικώτερον θὰ γίνεται ἐντατικὴ προπαρασκευὴ τῶν ὑπαλλήλων οἱ ὁποῖοι λόγῳ τοῦ βαθμοῦ των προορίζονται νὰ καταλάβουν μελλοντικῶς ἡγετικὰς θέσεις εἰς τὴν κρατικὴν διοίκησιν.

Τέλος, ὁ κ. Μητσοτάκης ἀνήγγειλεν ὅτι εἰς ὅλα τὰ ὑπουργεῖα θὰ ἱδρυθοῦν ὑπηρεσίαι: α) Ὀργανώσεως καὶ Μεθόδων. β) Πληροφοριῶν καὶ ἐξυπηρετήσεως τοῦ κοινοῦ καὶ γ). Ἐπιμορφώσεως τοῦ προσωπικοῦ.

Νέα μοντέλα

Εἰς τὸ ἀτελιὲ τοῦ οἴκου Ἰόδας Φιντάνη ἐγένετο χθὲς ἡ ἐπίδειξις τῆς νέας χειμερινῆς καὶ ἀνοιξιάτικης κολλεξιόν. Ἀνωτέρω δύο ἀπὸ τὰ μαννεκὲν ἐπιδεικνύουν ἕνα ἀνοιξιάτικο μαντὼ μὲ ὁμοιόχρωμη φούστα (ἀριστερά) καὶ ἕνα ἀνοιξιάτικο σπόρ

ΑΠΗΓΟΡΕΥΘΗ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΑΠΑΝΟΥΤΣΟΥ

Ἀφοῦ εἰς τὴν διάρθρωσιν καὶ τὴν οἰκονομίαν τῆς ὕλης. Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτο ὁλόκληροι περίοδοι τῆς Βυζαντινῆς Ἱστορίας συνθλίβονται, συμκρύνονται καὶ σχεδὸν ἀφανίζονται. Οὕτως ἡ περίοδος τῶν Κομνηνῶν καὶ τῶν Ἀγγέλων (1081 — 1204), ἐκτίθεται ἐξαιρουμένων βεβαίως τῶν κειμένων, εἰς τὰς σελίδας 245 μέχρι 266. Εἰς ταύτας περιλαμβάνονται καὶ αἱ Σταυροφορίαι (σελ. 257 — 263). Ἀντιστοίχως ἡ περίοδος ἀπὸ τοῦ 1204 μέχρι τοῦ 1453 περιλαμβάνεται εἰς τριάκοντα σελίδας, ἐκ τῶν ὁποίων δέκα καὶ τέσσαρες μόνον ἀφιεροῦνται εἰς τοὺς Παλαιολόγους (1261—1453).

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς τοιαύτης ἀνισότητος περὶ τὴν οἰκονομίαν τῆς ὕλης εἶναι ὅτι μεγάλαι περίοδοι τῆς Βυζαντινῆς Ἱστορίας παραμένουν σχεδὸν ἄγνωστοι. Κατὰ τὴν περίοδον τῶν Κομνηνῶν τὸ Βυζαντινὸν Κράτος ἀνέπτυξε καὶ πρὸς ἀνατολὰς καὶ πρὸς δυσμὰς τεραστίαν διπλωματικὴν καὶ στρατιωτικὴν δράσιν, ἡ ὁποία κοτέστησε τοῦτο τὸ ἐπίκεντρον τῆς διεθνοῦς πολιτικῆς. Ὁ συγγραφεὺς δὲν φαίνεται κατ' ἀξίαν ἐκτιμῶν τὰ πράγματα. Ἀρκεῖ νὰ παραθέσωμεν ὅσα ἀπαράδεκτα, ἀντιπαιδαγωγικὰ καὶ ἀνιστόρητα γράφει (ἐν σελ. 252) περὶ τοῦ Μανουὴλ τοῦ Α' (οὐχὶ τοῦ Β') τοῦ Κομνηνοῦ, χωρὶς νὰ θεμελιώνη τὰς κρίσεις του τούτας διὰ τῆς παραθέσεως ἱστορικῶν γεγονότων:

«Ἐπειδὴ στὰ χρόνια του οἱ Βυζαντινοὶ εἶχαν γνωριστῆ πολὺ μὲ τὴν Δύση, τὸν Μανουὴλ τὸν τράβηξαν πολὺ οἱ ἱππότες της μὲ τὴν παλληκαριὰ καὶ τὶς συνήθειές τους τοὺς μιμήθηκε πολὺ καὶ ἔζησε σὰν ἕνας ἀληθινὸς Ἱππότης στὴν ἀνδρειοσύνη καὶ στὰ φερσίματα. Ἀλλὰ δὲν πῆρε μόνον τὶς συνήθειές τους τοὺς ἔμοιασε καὶ στὴ ρομαντικὴ κι' ὀνειροπόλο ψυχή τους. Μόνον ποὺ τὰ ὄνειρά του τὶς πιὸ πολλὲς φορὲς ἤταν ὑπερβολικὰ κι' ἔξω ἀπὸ τὴν πραγματικότητα τῆς χώρας ποὺ κυβερνοῦσε. Εἶχε τὴν ὁρμὴ του ἕνα ἐπικίνδυνο τυχοδιωκτισμό. Αὐτὸ τὸ βλέπουμε προπαντὸς στοὺς κατακτητικούς του πολέμους· τὸ ἐξαντλημένο Βυζάντιο δὲν εἶχε τὸ κουράγιο πιὰ νὰ ἀκολουθήσῃ στὶς ἐξορμήσεις του τὸ συμπαθητικὸ Δὸν Κιχώτη τῆς δυναστείας αὐτῆς καὶ γι' αὐτὸ περισσότερο τὸ ἔβλαψε, παρὰ ποὺ τὸ ὠφέλησε».

Ἀσφαλῶς ὁ τρόπος οὗτος τῆς διαπραγματεύσεως, ἀντεπιστημονικὸς καθ' ἑαυτόν, δὲν εἶναι καὶ ἐποικοδομητικὸς διὰ τὸ φρόνημα τῶν μαθητῶν.

Σμικρύνονται οἱ Παλαιολόγοι

Εἰς ἀκόμη μεγαλύτερον βαθμὸν σμικρύνεται ἡ περίοδος τῶν Παλαιολόγων. Ἐσφαλμένως περιγράφεται αὕτη ὡς ἑνιαία ἐποχὴ παρακμῆς. Μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ δεκάτου τετάρτου αἰῶνος τὸ Κράτος διατηρεῖ τὴν θέσιν του εἰς τὴν διεθνῆ πολιτικήν. Οὐδὲν λέγεται περὶ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τοῦ Μιχαὴλ τοῦ Η'. Ὁ μαθητὴς τοῦ Γυμνασίου καταδικάζεται νὰ ἀγνοῇ καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ Καρόλου τοῦ Ἀνδεγαυοῦ καὶ τοὺς ἀγώνας, τοὺς ὁποίους ἀνέλυσεν ὁ Ἕλλην αὐτοκράτωρ διὰ νὰ ἀστοχήσῃ τὴν πρὸς ἀνατολὰς ἐδαφικὴν ἐπέκτασιν τῆς Δύσεως. Θὰ ἀγνοῇη ἐπίσης τὰ ὀνόματα τῶν δύο μεγάλων αὐτοκρατόρων, τοῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Γ' καὶ τοῦ Μανουὴλ τοῦ Β' θὰ μείνῃ μὲ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι τὸ Βυζάντιον, ἀπαθὲς καὶ διηρημένον, ἐπὶ δύο ὁλοκλήρους αἰῶνας «καρτέραγε τὸν Τοῦρκο νὰ τὸ πάρῃ». Ἡ ἐντύπωσις αὐτὴ εἶναι σφαλερά. Ἐὰν ὁ συγγραφεύς, ἔστω καὶ διὰ βραχέων, ἐξέθετε τὰ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τοῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Β', τὰ εἰς τὴν Ρώμην καὶ τὴν Πέστην ταξίδια τοῦ Ἰωάννου τοῦ Β', τὰς εἰς Παρισίους καὶ Λονδῖνον ἀποδημίας τοῦ Μανουὴλ τοῦ Β', τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τοῦ Ἰωάννου τοῦ Η' καὶ τοῦ τελευταίου Κωνσταντίνου, θὰ ἠσθάνετο ἀνακούφισιν ὁ νεαρὸς μαθητής. Οἱ ποιητικοὶ ἀφορισμοὶ εἶναι ἐπικίνδυνοι εἰς τὸ ἔργον τοῦ Ἱστορικοῦ.

Περὶ Βαλκανικῆς συνεννοήσεως

Ὁ συγγραφεὺς (ἐν σελ. 288) ὁμιλεῖ περὶ τῆς πολιτικῆς τοῦ Βυζαντίου ἐναντι τοῦ Στεφάνου Δουσάν:

«Οἱ Παλαιολόγοι δυστυχῶς προσ